

על תכליותיה של חברה מדינית ועל תכליותיו של ממשל

123. אם במצב הטבעי האדם חפשי כל-כך (כמו שאמרנו),
אם הוא אדון מוחלט לגופו ולנכסיו, אם שוה הוא לרם-
המעלה ביותר ואינו כפוף לאיש, על שום מה ירצה לוותר
על חירותו, על אדנותו זו, ולקבל על עצמו את מרותו ופיקוחו
של כוח אחר? התשובה ברורה: אף-על-פי שבמצב הטבעי
יש בידו זכות כזו, הנה השימוש בה בלתי-בטוח הוא עד
מאד, ובכל עת נשקפת הסכנה שאחרים יקפחוהו. כי מאחר
שכל אדם הוא מלך לעצמו כמוהו, — מאחר שכל אדם שוה
לו ורוב בני-האדם אינם מדקדקים במצוות היושר והצדק, —
על כן אין במצב זה כל ערובה שיוכל ליהנות מקנינו. מתוך
כך נוטה הוא לנטוש מצב זה, שאמנם חפשי הוא, אולם מלא
פחדים וסכנות בלתי-פוסקות; וטעמו ונימוקו עמו, כשהוא
משתדל להצטרף לחברה יחד עם אחרים, שכבר נתאחדו או
שיש בדעתם להתאחד, לשם שמירה הדדית על זיהם, על
חירויותיהם ועל נכסיהם, מה שסורא אני בשם הכללי קנין.